

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 martie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Elena Covalenco,

Judecătorii - Iurie Diaconu, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavrilă împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, în cauza penală privind-o pe

Pîslaru Mariana Ion, născută la 19 ianuarie 1984, originară și domiciliată în or.Nisporeni, str.Păcii 3, ap.28.

Termenul examinării cauzei:

1. 12.04.2012 - 18.07.2012 - prima instanță,
2. 20.08.2012 - 07.11.2013 - instanța de apel,
3. 21.01.2014 - 05.03.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 18 iulie 2012, Pîslaru Mariana a fost achitată de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Pîslaru Mariana a fost învinuită de faptul că, în luna septembrie 2009, aflîndu-se în or.Nisporeni, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Tertiuc Ion și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea de angajare la un serviciu bine plătit în Turcia și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, au recrutat-o pe Arteni Zinaida.

Astfel, în perioada 01 iunie - 10 octombrie 2009, Tertiuc Ion, acționînd de comun acord cu Pîslaru Mariana, primind transferul în sumă de 600 dolari SUA din Turcia și Ciprul de Nord de la persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au organizat perfectarea pașaportului lui Arteni Zinaida, însoțind-o la secția de pașapoarte și achitîndu-i costul pentru perfectarea acestuia, după ce la 06 octombrie 2009, ultimei i-a fost eliberat de către Oficiul 00 Chișinău pașaportul cu s.B 0280372. La 14 octombrie 2009, Tertiuc Ion și Pîslaru Mariana acționînd întru atingerea scopului său infracțional, au asigurat transportarea victimei în țara de destinație, au însoțit-o la Gara auto de Nord din mun.Chișinău, de unde au procurat două bilete la autobus cu ruta Chișinău – Odesa, după care în aceeași zi, Pîslaru Mariana, care acționînd de comun acord cu Tertiuc Ion și alte persoane neidentificate, a însoțit-o pe Arteni Zinaida pînă în aeroportul din or.Odesa, R.Ucraina, apoi a instruit-o pe ultima referitor la modul în care urmează să intre pe teritoriul Ciprului de Nord. În continuare, Arteni Zinaida a fost înțilnită de persoane necunoscute, care folosindu-se de starea de vulnerabilitate, determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, aplicînd

violența psihică, manifestată prin amenințări cu aplicarea forței fizice, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, au obligat-o pe Arteni Zinaida, contrar voinței ei să presteze servicii sexuale mai multor clienți pe parcursul a cîtorva luni.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal la 7 ani închisoare, invocînd că instanța unilateral și superficial a examinat probele prezentate, nu le-a coroborat și nu a efectuat o analiză obiectivă a acestora, prin care se demonstrează incontestabil vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, și anume declarațiile părții vătămate Z.Arteni, a martorilor Gh.Adam, E.Crudu, P.Dulea, precum și actele procedurale administrate în cadrul urmăririi penale, prin care se confirmă faptul recrutării și transportării părții vătămate de către inculpată în Ciprul de Nord în scopul exploatării sexuale comerciale, anume abuzîndu-se de poziția de vulnerabilitate a acesteia, iar faptul că partea vătămată nu are pretenții față de inculpată, din motiv că aceasta are un copil mic, nu înlătură răspunderea penală a inculpatei, ci dinpotrivă confirmă comiterea infracțiunii de către aceasta; instanța neîntemeiat a indicat că în cauză au fost încălcate prevederile art.22 alin.(2) Cod de procedură penală, art.7 alin.(2) Cod penal și art.4 din Protocolul nr.7 al Convenției, deoarece reluarea urmăririi penale nu presupune că persoana este urmărită de mai multe ori pentru una și aceeași faptă, scoaterea de sub urmărire penală nu este o măsură definitivă, aceasta este supusă controlului ierarhic și, nu poate fi asimilată unei hotărîri de achitare; instanța nu a ținut cont nici de prevederile art.52 alin.(2) pct.2) și 299/1 Cod de procedură penală, potrivit cărora procurorul ierarhic superior a fost în drept de a anula ordonanța procurorului ierarhic inferior, adoptată la 23.02.2011.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pîslaru Mariana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu aplicarea art.79 Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Conform art.96 Cod penal a fost amînată executarea pedepsei pînă la atingerea vârstei de 8 ani a copilului minor al acesteia, Pîslaru Ionela, născută la 29.10.2010, adică pînă la 29.10.2018. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru pronunțarea hotărîrii date instanța de apel a constatat că Pîslaru Mariana, în luna septembrie 2009, aflîndu-se în or.Nisporeni, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Tertiuc Ion și persoane neidentificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale a persoanei, prin înșelăciune manifestată prin promisiunea de angajare la un serviciu bine plătit în Turcia și prin abuz de poziție de vulnerabilitate manifestată prin situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, au recrutat-o pe Arteni Zinaida.

Astfel, în perioada 01 iunie - 10 octombrie 2009, Tertiuc Ion, acționînd de comun acord cu Pîslaru Mariana, primind transferul în sumă de 600 dolari SUA din Turcia și Ciprul de Nord de la persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au organizat perfectarea pașaportului lui Arteni Zinaida, însoțind-o la secția de pașapoarte și achitîndu-i costul pentru perfectarea acestuia, după ce la 06 octombrie 2009, ultimei i-a fost eliberat de către Oficiul 00 Chișinău pașaportul cu s.B 0280372. La 14 octombrie 2009, Tertiuc Ion și Pîslaru Mariana acționînd întru atingerea scopului său infracțional, au asigurat transportarea victimei în țara de destinație, au însoțit-o la Gara auto de Nord din mun.Chișinău, de unde au procurat două bilete la autobus cu ruta Chișinău – Odesa, după

care în aceeași zi, Pîslaru Mariana, care acționînd de comun acord cu Tertiuc Ion și alte persoane neidentificate, a însoțit-o pe Arteni Zinaida pînă în aeroportul din or.Odesa, R.Ucraina, apoi a instruit-o pe ultima referitor la modul în care urmează să intre pe teritoriul Ciprului de Nord. În continuare, Arteni Zinaida a fost înfîlnită de persoane necunoscute, care folosindu-se de starea de vulnerabilitate, determinată de aflarea într-o țară străină, de lipsa de mijloace financiare strict necesare pentru supraviețuire, aplicînd violența psihică, manifestată prin amenințări cu aplicarea forței fizice, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu a fost stabilită în mod rezonabil, au obligat-o pe Arteni Zinaida, contrar voinței ei să presteze servicii sexuale mai multor clienți pe parcursul a cîtorva luni.

4.2. Instanța de apel a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii menționate este demonstrată integral prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată, precum și recercetate și verificate suplimentar sub toate aspectele, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, și anume prin declarațiile părții vătămate Z.Arteni, a martorilor E.Crudu, Gh.Adam, P.Dulea, precum și actele cauzei - procesele-verbale de confruntare din 25.05.2010 dintre I.Tertiuc și Z.Arteni, dintre M.Pîslaru și Z.Arteni, de percheziții la domiciliile lui I.Tertiuc din or.Nisporeni, str.Păcii 3V, ap.28 și str.Alexandru cel Bun 60, de examinare a pașaportului cet.Z.Arteni, informația de la Serviciul Grăniceri, informația de la BC „Banca de Economii” SA, care sînt descrise detaliat în textul deciziei.

Astfel, instanța a concluzionat că probele administrate, cercetate și examinate în ședința de judecată cert dovedesc faptul că inculpata M.Pîslaru a acționat cu intenție și în acțiunile ei sînt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, adică trafic de ființe umane în scop de exploatare sexuală, deoarece inculpata a recrutat-o pe Z.Arteni prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, promițîndu-i că-i va oferi un loc de muncă peste hotarele țării și va suporta toate cheltuielile pentru actele necesare trecerii frontierei de stat, primind în acest sens bani de la complicități din Turcia și Ciprul de Nord.

La fel, instanța, analizînd declarațiile inculpatei, cît și a părții vătămate pe întreg procesul penal, a conchis că, cu toate că inculpata nu și-a recunoscut vina, acestea urmează a fi apreciate critic, calificîndu-le drept o modalitate aleasă de către aceasta în scopul evitării răspunderii penale pentru fapta comisă, iar declarațiile părții vătămate și a martorilor au fost reținute ca veridice, fiind pertinente și concludente, din care se constată în acțiunile inculpatei semnele componentei de infracțiune a traficului de ființe umane, deoarece aceasta a profitat de poziția de vulnerabilitate a părții vătămate, care se afla într-o stare materială foarte grea, nefiind încadrată în cîmpul muncii, divorțată, avînd la întreținere un copil minor și nici o sursă de venit, în urma căreia a acceptat plecarea la muncă în Turcia.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatei, instanța de apel, ținînd seama de prevederile art.61, 75-78, 79 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana acesteia, care nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor în vîrstă de trei ani, pe care îl educă de una singură, circumstanță pe care instanța a apreciat-o ca excepțională, a considerat de a-i stabili acesteia o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale de care este recunoscută vinovată.

Totodată, instanța a conchis că în privința inculpatei sînt aplicabile și prevederile art.96 Cod penal, deoarece dînsa are la întreținere un copil de trei ani, astfel că a dispus amînarea executării pedepsei pînă la atingerea vîrstei de 8 ani a copilului minor al acesteia, Pîslaru Ionela, născută la 29.10.2010, adică pînă la 29.10.2018.

De asemenea, instanța a conchis că soluția primei instanțe, prin care a încetat procesul cu privire la acțiunea civilă înaintată de Z.Arteni, privind repararea prejudiciului material și moral în sumă de 25000 lei, pe motivul renunțării la acțiune și negării existenței a cărorva prejudicii cauzate de I.Tertiuc și M.Pîslaru, este una corectă.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, și anume în partea aplicării art.79, 96 Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fără a ține cont de gradul de pericol social al infracțiunii comise, că infracțiunea săvârșită este una deosebit de gravă, iar stabilindu-i inculpatei pedeapsa sub limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscută vinovată, nu a luat în considerație faptul că aceasta nu și-a recunoscut vina, nu s-a căit sincer de cele comise, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu a recuperat prejudiciul material cauzat, nu a conștientizat prejudiciabilitatea acțiunilor comise în privința părții vătămate, nu lucrează, astfel că corijarea și reeducarea acesteia poate fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Astfel, reieșind din conținutul recursului, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui M.Pîslaru în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal și, critică hotărîrea dată numai referitor la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal și amînarea executării pedepsei pînă la atingerea copilului a vârstei de 8 ani.

La acest capitol, Colegiul remarcă că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special, a prevederilor art.79, 96 Cod penal.

În acest aspect, instanța de recurs reține că art.79 Cod penal, permite stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia este încadrată infracțiunea, luîndu-se în considerație circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrșirea infracțiunii, de persoana și comportarea acestuia în timpul și după săvîrșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind persoana infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, ori a persoanei inculpatei.

Astfel, instanța de apel studiind multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atît negativ, cît și pozitiv persoana inculpatei, a stabilit în cauză prezența circumstanței excepționale, ce a servit temei pentru aplicarea art.79 Cod penal, care este reflectată în partea descriptivă a deciziei, și anume - că

inculpata are la întreținere un copil minor în vîrstă de 3 ani și este mamă solitară, care a permis instanței de a-i aplica pedeapsa cu aplicarea acestei norme penale, respectîndu-se în cazul dat și dispozițiile art.79 alin.(3) Cod penal, adică pedeapsa nu i-a fost coborîta mai jos de 2/3 din minimul pedepsei prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Potrivit art.96 Cod penal, femeilor condamnate gravide și celor care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, cu excepția celor condamnate la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei, instanța de judecată le poate amîna executarea pedepsei pînă la atingerea de către copil a vîrstei de 8 ani.

Astfel, reieșind din faptul că inculpatei, cu aplicarea art.79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 8 luni închisoare, Colegiul penal conchide că, în cazul dat, instanța de apel a fost în drept, cu referire la art.96 alin.(1) Cod penal, de a dispune amînarea executării pedepsei lui M.Pîslaru pînă la atingerea vîrstei de 8 ani a copilului minor al acesteia, Pîslaru Ionela, născută la 29.10.2010.

Argumentele recurentului, precum că instanța nu a luat în considerație faptul că inculpata nu și-a recunoscut vina și nu a recuperat prejudiciul material părții vătămate, sînt neîntemeiate, deoarece nerecunoașterea vinei este un drept al inculpatei, dar nu o obligație, iar partea vătămată și-a retras acțiunea civilă înaintată împotriva inculpatei cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, fiind aplicată inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale. Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, și-a argumentat concluziile referitor la aplicarea pedepsei inculpatei, astfel că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal concluzionează că argumentele invocate de către acuzatorul de stat în recursul declarat sînt neîntemeiate, astfel se dispune inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Gavriliță împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, în cauza penală privind-o pe Pîslaru Mariana, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 martie 2014.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun